

Minister Klimatu i Środowiska

DLŁ-WNO.050.27.2025.BW
3771618.15032872.12129839
Warszawa, 12-05-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Posła na Sejm RP Rafała Romanowskiego w sprawie zagrożenia wystąpienia pryszczycy u zwierząt łownych i dziko żyjących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (K10INT9373), przedstawiam poniższe informacje.

Państwowa Straż Łowiecka (dalej także: PSŁ) jest umundurowaną, uzbrojoną i wyposażoną w terenowe, oznakowane środki transportu formacją podległą wojewodzie. Zgodnie z art. 37 pkt 1 ustawy Prawo łowieckie¹, zadaniem Państwowej Straży Łowieckiej jest kontrola realizacji przepisów ustawy, a w szczególności w zakresie:

- 1) ochrony zwierzyny;
- 2) zwalczania kłusownictwa i wszelkiego szkodnictwa łowieckiego;
- 3) zwalczania przestępstw i wykroczeń w zakresie łowiectwa;
- 4) kontroli legalności skupu i obrotu zwierzyną;
- 5) kontroli przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie obrotu zwierzyną żywą oraz obrotu tuszami zwierzyny i ich częściami dotyczącej prowadzenia ewidencji skupu w każdym punkcie skupu.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi z Państwowej Straży Łowieckiej, obecny stan zatrudnienia w całej Polsce to 57 i 1/3 etatu. PSŁ wyposażona jest w terenowe środki transportu i umundurowanie. Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie dysponuje informacjami o zasobach sprzętowych PSŁ ani dodatkowym wyposażeniu Polskiego Związku Łowieckiego, umożliwiającym skuteczne działania w sytuacjach zagrożenia epizootycznego. Należy podkreślić, że wymienione w ustawie Prawo łowieckie zadania nie obejmują bezpośrednio zakresu działań PSŁ w sytuacjach zagrożenia epizootycznego. Mając na uwadze fakt, że strażnicy PSŁ są pracownikami urzędów wojewódzkich, ich zaangażowanie w zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt może wynikać z obowiązujących procedur w danym urzędzie.

Informuję ponadto, że zwiększenie kompetencji, uprawnień lub zasobów PSŁ w zakresie kontroli i monitoringu zdrowia zwierząt łownych wymagałoby zmiany ustawy Prawo łowieckie. Strażnicy PSŁ realizują swoje zadania w ramach i granicach obowiązującego prawa, w oparciu o aktualne i dostępne narzędzia. PSŁ jest formacją, która nie może realizować zadań innych niż wymienione w ustawie. Strażnicy PSŁ posiadają jednak

¹ Ustawa Prawo łowieckie z dnia 13 października 1995 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 539).

wymaganą wiedzę i umiejętności, które pozwalają na reagowanie w przypadku podejrzenia lub uzyskania informacji o wystąpieniu chorób zakaźnych zwierząt oraz znają drogę postępowania i przekazywania powyższych podejrzeń i informacji właściwym organom.

Mechanizmy współpracy pomiędzy PSŁ a Polskim Związkiem Łowieckim w zakresie przeciwdziałania i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt dziko żyjących nie zostały dotąd formalnie wdrożone. Zgodnie z ustawą Prawo łowieckie, dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich, wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) oraz nadleśniczowie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe współdziałają ze sobą oraz z właścicielami, posiadaczami i zarządcami gruntów w sprawach związanych ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt², podlegających obowiązkowi zwalczania na podstawie przepisów ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, a także z zagospodarowaniem obwodów łowieckich, w szczególności w zakresie ochrony i hodowli zwierzyny.

Zarządca lub dzierżawca obwodu łowieckiego może wystąpić z wnioskiem do służb, straży Zarządca lub dzierżawca obwodu łowieckiego może poprosić odpowiednie służby, takie jak Policję, Straż Graniczną, Straż Pożarną czy Inspekcję Weterynaryjną, o pomoc w działaniach związanych ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt, jeśli jest to niezbędne do realizacji tych czynności.

Resort Klimatu i Środowiska współpracuje w zakresie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które pełni wiodącą rolę w tym zakresie. W związku z powyższym, w przypadku, gdy w wyniku zaleceń Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi lub Rządowego Centrum Bezpieczeństwa powstanie rekomendacja wypracowania procedur operacyjnych lub wytycznych regulujących współdziałanie Polskiego Związku Łowieckiego i Państwowej Straży Łowieckiej w zakresie współpracy w zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, Ministerstwo Klimatu i Środowiska rozważy podjęcie stosownych działań.

Zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt 7a ustawy Prawo łowieckie, kto nie przestrzega zasad bioasekuracji podczas polowania lub odstrzału sanitarnego oraz przy wykonywaniu czynności związanych z zagospodarowaniem pozyskanej zwierzyny, podlega karze grzywny. Poza tym przepisem ustawy Prawo łowieckie, PSŁ nie dysponuje rzeczywistymi środkami prawnymi i organizacyjnymi, jak również narzędziami prawnymi do realnego egzekwowania obowiązków Polskiego Związku Łowieckiego i jego członków.

W Polsce ostatnie ognisko pryszczycy stwierdzono w 1971 roku. Dlatego w planach zarządzania kryzysowego urzędów wojewódzkich najprawdopodobniej nie ma odrębnych procedur działania dedykowanych wprost pryszczycy. Zgodnie z informacjami uzyskanymi z PSŁ województwa mazowieckiego, na poziomie województwa istnieją procedury ogólne dotyczące epizootii i w przypadku wystąpienia pryszczycy właśnie te procedury byłyby wykorzystywane. Państwowa Straż Łowiecka w województwie mazowieckim nie jest wymieniona z nazwy w Planie Zarządzania Kryzysowego Województwa Mazowieckiego, ale

² Ustawa o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt z dnia 11 marca 2004 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1075).

w przypadku wystąpienia takiej choroby, jak pryszczycza, na którą mogą zachorować zwierzęta parzystokopytne zarówno hodowlane (bydło, owce, kozy i świnie), jak i dziko żyjące (żubry, jelenie, łosie, dziki), PSŁ traktowana byłaby jak każda inna służba zespolona podległa wojewodzie. Przede wszystkim, Komendant PSŁ zostałby zaproszony przez wojewodę do udziału w Mazowieckim Wojewódzkim Zespole Zarządzania Kryzysowego.

Zadania, jakie mogłaby wykonywać PSŁ we współpracy z innymi służbami, strażami i inspekcjami, to:

- pomoc i współpraca z Mazowieckim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii oraz Powiatowymi Lekarzami Weterynarii (przeszukiwanie lasów w celu znalezienia padłych zwierząt zarażonych pryszczycą i usuwanie ich pozostałości, lokalizacja skupisk i miejsc częstego występowania dzikich zwierząt parzystokopytnych wolnożyjących, odstrzał sanitarny tego typu zwierząt oraz inne niezbędne działania wskazane przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii);
- współpraca z regionalnymi dyrekcjami Lasów Państwowych;
- współpraca z lokalnymi kołami łowieckimi oraz Polskim Związkiem Łowieckim;
- współpraca z organami ścigania (Policja), np. w przypadku podrzucania padłych zwierząt hodowlanych zarażonych pryszczycą do lasów (podobne przypadki miały miejsce w 2025 r. na terenie woj. mazowieckiego i dotyczyły padłego drobiu zarażonego ptasią grypą);
- współpraca z Wojskami Obrony Terytorialnej (przeszukiwanie terenów leśnych).

Kończąc, pragnę podkreślić, że Polski Związek Łowiecki, jako organizacja realizująca zadania w zakresie gospodarki łowieckiej, podlega przepisom ustawy Prawo łowieckie. Nadzór nad jego działalnością sprawuje minister właściwy do spraw środowiska, jednak w obecnym stanie prawnym nie istnieje bezpośredni, systemowy mechanizm kontroli obejmujący zadania z obszaru zdrowia publicznego lub epizootii. Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie planuje rozszerzenia nadzoru nad Polskim Związkiem Łowieckim w tym zakresie.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów